Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. M. Popescu)
Dosarul nr. 3r-22/25 (2-24131558-02-3r-22012025)

D E C I Z I E

14 aprilie 2025 *****

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Președintele completului, Mîra Ghenadie
judecătorul Cașcaval Andrei și Sîrbu Victoria
Judecătorii

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de SRL „Cariera Nord" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 decembrie 2024, adoptată în cauza înaintată în ordine de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Cariera Nord" către Ministerul Mediului al Republicii Moldova, cu privire la constatarea nulității actului administrativ,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 19 noiembrie 2024 SRL „Cariera Nord" s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Ministerul Mediului al Republicii Moldova, solicitând recunoașterea nulității ordinului Ministerului Mediului nr. 152 din 23.08.2024.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 decembrie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de SRL „Cariera Nord" împotriva Ministerului Mediului cu privire la constatarea nulității ordinului Ministerului Mediului nr. 152 din 23 august 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f).

Solicitarea recurentului:

La data de 06 ianuarie 2025 SRL „Cariera Nord" a declarat cerere de recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 decembrie 2024.

La data de 22 ianuarie 2025 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Mîra Ghenadie și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a invocat recurentul argumente cu privire la fondul cauzei, expuse în cererea de chemare în judecată din 19 noiembrie 2024, invocând că procedura prealabilă în mod cert a fost respectată de reclamant, fiind formulată o cerere către autoritatea pîrîtă, din care reiese cu certitudine dezacordul

reclamantei cu actul administrativ şi temeiurile de ilegalitate.

Relevă că, își întemeiază cererea pe prevederile Convenţiei şi anume:

• art. 6 - dreptul la un proces echitabil;

• art. 13 - dreptul persoanei vătămate la un recurs efectiv;

•art. 1 a Protocolului adiţional (nr. 1) - dreptul de proprietate.

La data de 11 aprilie 2025 Ministerul Mediului al Republicii Moldova a depus referință asupra cererii de recurs declarat de SRL „Cariera Nord", solicitând respingerea acesteia.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Colegiul Civil a constatat că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 decembrie 2024 a fost atacată de recurentul SRL „Cariera Nord" la data de 06 ianuarie 2025.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul civil consideră că recursul declarat de SRL „Cariera Nord", este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, actele cauzei atestă că, prin ordinul Ministrului Mediului nr. 152 din 23 august 2024 s-a ordonat încetarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol – zăcământul de calcar brut pentru construcție „Fetești I" și zăcământul de calcar pentru tăierea blocurilor și plăcilor „Edineț" (sectorul Nord), transmise pentru valorificare industrială către SRL „Cariera Nord".

La data de 24 septembrie 2024, în adresa Ministerului Mediului a parvenit cererea prealabilă nr.6657, înaintată de administratorul insolvabilității SRL „Cariera Nord", dl Timoșin Maxim, *prin care a solicitat revocarea* ordinului

Ministrului Mediului nr. 152 din 23 august 2024.

Prin răspunsul nr. 13-05/2961 din 18.10.2024, Ministerul a refuzat în satisfacerea pretențiilor înaintate în cererea prealabilă menționată supra.

La data de 19 noiembrie 2024 reclamantul SRL „Cariera Nord”, reprezentant de administratorul autorizat Timoșin Maxim, a depus în instanța de judecată acțiune în contencios administrativ împotriva Ministerului Mediului, *prin care a solicitat recunoașterea nulității* ordinului Ministerului Mediului nr. 152 din 23 august 2024.

Prima instanță, prin încheierea din 20 decembrie 2024, a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă în contencios administrativ de SRL „Cariera Nord”, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, pe motiv că nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 06 ianuarie 2025 SRL „Cariera Nord”, a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

Potrivit art. 207 Codul administrativ, (1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

(2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208;

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, (1) *Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege*.

(2) Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acţiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terţ.

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

(4) O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni.

(5) *O acţiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare*.

Potrivit art. 162 Cod administrativ, (1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Potrivit art. 163 Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei;

b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutăţeşte situaţia unei persoane faţă de situaţia din decizia iniţială;

c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de judecată.

Potrivit art. 167 Cod administrativ, (1) Dacă consideră cererea prealabilă ca fiind admisibilă şi întemeiată, autoritatea publică emitentă anulează în tot sau în parte actul administrativ individual contestat sau emite actul administrativ individual solicitat.

(2) Dacă respinge în tot sau în parte cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată, autoritatea publică emitentă transmite dosarul administrativ cu toate actele autorităţii publice ierarhic superioare.

(3) Autoritatea publică emitentă soluţionează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice. Prevederile art.60 alin.(2)–(5) se aplică corespunzător.

(4) Dacă prin cererea prealabilă se solicită şi repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.

În temeiul art. 206 Codul administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) *constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ* (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

(2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act

administrativ individual sau normativ.

În acest context, Completul specializat reține asupra faptului că reclamantul SRL „Cariera Nord” a înaintat o acțiune în constatare, întrucât potrivit revendicărilor acestuia se solicită recunoașterea nulității ordinului Ministerului Mediului nr. 152 din 23.08.2024.

Cu toate acestea, din actele cauzei, nu se atestă dovada faptului că reclamantul SRL „Cariera Nord” s-a adresat anterior Ministerului Mediului al Republicii Moldova cu o cerere în constatare în ordinea prevăzută de art. 208 alin. (5) Codul administrativ.

Or, adresarea acestuia prin cererea prealabilă din 23 septembrie 2024 nu poate fi calificată de către instanța de judecată ca fiind un temei ce justifică respectarea prevederilor art. 208 alin. (1) Codul administrativ, întrucât prin prezenta SRL „Cariera Nord” a solicitat revocarea ordinului Ministerului Mediului nr. 152 din 23.08.2024, astfel urmează a se face distincție de procedeul de revocare al unui act administrativ, care este reglementat expres la art. 146 Codul administrativ și cel de declarare al nulității actului administrativ, care este reglementată de dispozițiile art. 141 Codul administrativ.

Prin urmare, corect a statuat prima instanță că, până a se adresa în instanța de judecată, SRL „Cariera Nord” urma să se adreseze cu o cerere de recunoaștere a nulității către autoritatea publică competentă, nerespectarea căreia determină declararea ca inadmisibilă a acțiunii, or condițiile prevăzute la art. 208 alin. (5) din Codul administrativ nu sunt întrunite în speță.

În această ordine de idei, cerințele enunțate supra stabilesc necesitatea respectării remediului extrajudiciar pentru declararea nulității actului administrativ, dat fiind faptul că în prealabil urmează să fie supus examinării și verificării de către autoritatea publică emitentă, în acest sens să fie expusă o poziție sau dată o apreciere actului contestat, de către autoritatea vizată.

Iar sarcina instanței de judecată este de a verifica legalitatea concluziilor autorității competente, însă concluziile instanței nu se pot întemeia decât pe motive asupra cărora părțile au avut posibilitatea de a formula observații și au fost obiect de examinare în cadrul procedurii administrative, ceea ce nu a fost realizat la caz.

Completul specializat, analizând cerințele formulate de către reclamantul SRL „Cariera Nord”, care constituie obiectul prezentei cereri de recurs, a stabilit că acestea reprezintă niște cerințe cu privire la declararea nulității actului administrativ individual în conformitate cu dispozițiile art. 206 alin. (1) lit. d) – constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare), care presupune necesitatea respectării procedurii prealabile, or legea nu prevede adresarea nemijlocit în instanța de judecată.

Raportînd normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul

judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea acțiunii înaintate de SRL „Cariera Nord”.

Astfel, instituirea exigenţelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiţie, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condiţiile legii, ci exclusiv instaurarea unui ordini juridice indispensabile circuitului constituţional prevăzut în art. 20 din Constituţie, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părţi.

Sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 decembrie 2024, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de SRL „Cariera Nord”.

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 decembrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii: Cașcaval Andrei

Sîrbu Victoria